

2005-09-19

Remissvar: Förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om anmälnings-skyldighet enligt Lex Maria, Socialstyrelsens diarienumr 40-5878/2005

Den föreslagna författningen avser att ersätta tidigare författning med samma namn, SOSFS 2002:4 (M). Det är värdefullt att Socialstyrelsen beaktar synpunkter från verksamheten och kontinuerligt omprövar och förbättrar sina författningsutgåvor.

Ur medicinhistorisk synvinkel är det trevligt att bibehålla den väl inarbetade beteckningen "Lex Maria". Dock torde en majoritet av personalen inom svensk hälso- och sjukvård vara okunniga om händelserna på Maria sjukhus 1936 och kungörelsen 1937, varför det kan diskuteras hur länge denna pietetsfulla honnör skall bibehållas.

Den föreslagna författningen innehåller liksom den utgående sju kapitel, omfattande både råd och föreskrifter. Några förändringar av stor betydelse mellan och inom kapitlen synes inte föreligga, däremot bantas de tidigare två formuläerna för anmälan från vårdgivaren till en. Det nuvarande systemet har inte fyllt någon praktisk funktion och förändringen är bra.

Inom ramen för Läkaresällskapets remissvar fokuserar Svenska Psykiatriska Föreningen i det följande på hanteringen av självmord och självmordsförsök under eller efter vård.

Med ändring jämfört med gällande författning skall enligt förslaget 4 kap 2 § anmälan göras om en patient i samband med undersökning, vård eller behandling begått självmord eller inom fyra veckor efter vårdkontakt begått självmord och detta kommit till vårdgivarens kännedom. Som råd anges i anslutning till paragrafen att anmälan "bör" göras om ett självmordsförsök föranletts av brister i undersökning, vård eller behandling.

Förslaget innebär alltså en återgång till tidigare inställning, nämligen att alla självmord i anslutning till vård och en period därefter skall anmälas. SPF tillstyrker förslaget, men förutsätter självfallet att insamlade data på ett systematiskt och vetenskapligt ansvarsfullt sätt används för analyser som kommer patientsäkerheten tillgodo. Av förslaget framgår inte alls på vilket sätt Socialstyrelsens regionala tillsynsenheter i landet skall agera på de inkomna rapporterna. Skall alla ärenden betraktas som ett tillsynsärende och utredas, med respons till aktuell enhet, eller skall detta bara ske i somliga fall. På vilket sätt skall infor-

mationen sammanställas och återförs till verksamheterna, lokalt, regionalt och nationellt?

Författningen bör påpeka att anmälningsskyldigheten beträffande självmord inte enbart rör psykiatrin utan all hälso- och sjukvård, sluten och öppen, av offentlig eller privat vårdgivare.

Rådet anger att självmordsförsök ”bör” anmälas. Denna formulering är oklok och leder till insamlandet av ett selektivt material som inte kan användas för att öka patientsäkerheten. Antingen skall alla självmordsförsök som föranletts av brister i undersökning, vård eller behandling anmälas, eller också kan rådet tas bort.

För Svenska Psykiatriska Föreningen

Claes Hollstedt

Anna-Maria af Sandeberg, ordförande